

Құрылтайшы:
«ҚҰҚЫҚТЫҚ МИССИЯ» ҚОҒАМДЫҚ ҚОРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН КРИМИНОЛОГИЯЛЫҚ КЛУБЫ

Учредитель:
ОБЩЕСТВЕННЫЙ ФОНД «ПРАВОВАЯ МИССИЯ»
МЕЖДУНАРОДНЫЙ КАЗАХСТАНСКИЙ КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЙ
КЛУБ

Founder:
PUBLIC FOUNDATION «LEGAL MISSION»
INTERNATIONAL KAZAKHSTAN CRIMINOLOGY CLUB

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҒЫЛЫМЫ МЕН ӨМІРІ
НАУКА И ЖИЗНЬ КАЗАХСТАНА
SCIENCE AND LIFE OF KAZAKHSTAN

Халықаралық ғылыми-көпшілік журнал
Международный научно-популярный журнал
International popular-science journal

СЕРИЯ
ПЕДАГОГИКА - PEDAGOGY

№3 (38) 2016

Бас редактор — Е. О. Алауханов
«Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері», заң ғылымдарының докторы, профессор

Главный редактор — Алауханов Е. О.
«Заслуженный деятель Казахстана», доктор юридических наук, профессор

Editor-in-chief — Alaukhanov Y. O.
«Honored Worker of the Kazakhstan», Doctor of Law, professor

Астана 2016

Ракымбаев Аят Жумашевич ШЕТЕЛ ТІЛІН ҮЙРЕТУ ҮРДСІНДЕ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ МАҚСАТЫНДА ИНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ПАЙДАЛАНУ	302
Sadenova Aigul, Saltanat Koilybayeva PSYCHOLINGUISTIC ORIENTATION IN THE ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF LEARNING.....	306
Muhamedvalieva Zarina Askhatovna MANAGEMENT OF PROCESS READINESS OF FUTURE TEACHERS, TUTORS FOR INNOVATIVE ACTIVITY	309
Mukasheva Anar Beketovna, Linnik E.A. THE ORGANIZATION OF PROFESSIONAL SELF-DETERMINATION OF SCHOOLS PUPILS OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN AND IN FOREIGN COUNTRIES	312
Tasybaeva Saltanat Baltabaevna METHODS OF TEACHING ENGLISH WITH NEW TECHNOLOGIES AND WEBQUEST	315
Bulatbayeva Aigul Abdimazhitovna, Makhambetova Zh.T. ANTI-CORRUPTION EDUCATION IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT	318
Асқарқызы Самал БІЛІМ БЕРУДЕГІ БАСҚАРУ	320
Каримова Г.С. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ДРАМАТУРГИЯСЫН ОҚЫТУДЫҢ ҒЫЛЫМ САЛАЛАРЫМЕН БАЙЛАНЫСЫ	323
Мамырбекова Гульсан Ариповна АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СЕМЕЙНОГО ВОСПИТАНИЯ В НЕБЛАГОПОЛУЧНОЙ СЕМЬЕ.....	327
Төлешова Ұлмекен, Жамалова Т.Б. ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТИҢ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫН ӘЛЕУМЕТТЕНДІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	330
Төлешова Ұлмекен СТУДЕНТТЕРДІҢ КРЕАТИВТІЛІК ӘРЕКЕТ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	333

Төлешова Ұлмекен

педагогика ғылымдарының кандидаты, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың доценті,
ulmekentoleshova@mail.ru

Жамалова Т.Б.

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың 1 курс магистранты

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТИҢ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫН ӘЛЕУМЕТТЕНДІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Түйін. Мақалада әлеуметтендіру мәселелеріне педагогикалық-психологиялық талдау жасалып, мектеп оқушыларын әлеуметтендіруге бағытталған жұмыс жүйесі қарастырылған.

Резюме. В данной статье рассматриваются педагогические и психологические аспекты социализации в школьной системе.

Summary. In this article is considered pedagogical and psychological aspects of socialization in school system.

Қазіргі күні Республикамызда әлеуметтік педагогика компоненттерінің еңбектің ұйымдастырылуы, саяси-құқықтық ұйымдардың жұмыс жасауы және білім берудің ерекшеліктеріне сәйкес қиындықтар туындауда. Олар: адамның қоғамға дұрыс бейімделе алмауы, өзін тұлға ретінде жүзеге асыра алмауы, мектепте немесе отбасында конфликтердің пайда болуы, қиын немесе қаңғыбас балалармен жұмыс жүргізудің өз деңгейінде жүзеге аспауы, баланың өз құқығын білмеуі, адамдардың өздеріне қажетті әлеуметтік көмекті ала алмауы және т.б. себептерден қоғамымызда келеңсіз жағдайлар орын алуда. Бұлар өз кезегінде білікті де білімді әлеуметтік педагогтарды талап етеді. Бүгінгі таңдағы қоғамдағы ірі өзгерістер мен күрделене түскен экономикалық жағдайлар жас ұрпақ психологиясына айрықша әсер етіп қана қоймай, күн сайын күшейе түскен бұл қолайсыз факторлар мектептегі оқу тәрбие үрдістерін жақсартудың баламалы жолдарын іздестіруді талап етеді.

Елбасы Н.Ә.Назарбаев «Еліміздің ертеңі бүгінгі жастардың қолында, ал жас ұрпақ тағдыры ұстаздың қолында» деп ұстаздарға үлкен міндет қойып отыр. Осы жауапкершілікті сезінген мұғалімдер жаңа заманның жүгін қайыспай көтеруде. Сол себепті, мектепте жасөспірімдерге, олардың әлеуметтік жағдайын көтеру, материалдық көмек көрсету, әлеуметтік қолдау мақсатында қазіргі таңда әлеуметтік педагог мамандары қызмет атқарады. Тұлғаның дамуы және қалыптасуына түрлі сыртқы жағдайлар әсер етеді, соның ішінде географиялық, әлеуметтік, мектеп, отбасылық ортаға байланысты. Орта адамды әлеуметтендірудің негізі болып табылады.

Әлеуметтендіру дегеніміз - сана-сезімі, психикасы, мінез-құлқына нұсқан келген не болмаса басқаларға ұқсамайтын ерекше қабілетті жасөспірімдерді қоғамдық ортада толыққанды өмір сүруіне қайтару үшін істелетін жұмыс жүйесі. Адам туған сәттен бастап әлеуметтендіру ықпалына түседі. Отбасы тәрбиесі, мектептегі оқу-тәрбие

жұмысының барлығы да оқушыларды әлеуметтендіруге арналған деуге болады. Себебі сол арқылы балалар болашақта қоғамдық ортада қатарынан қалмай өмір сүруге үйренеді, қажетті білік, дағдыларды бойына сіңіреді. Бұл әрекетерді меңгере алмаған, оқу-тәрбиеге көнбеген балалар арнайы әлеуметтендіру шаралары арқылы әлеуметтендіріледі.

Әлеуметтендіру - белгілі бір себептермен күйзеліске душар болған, торығу нәтижесінде қатардан шығып қалған не болмаса саяқтық, оқшаулану секілді қоғамдық ортада өмір сүруіне кедергі болатын мінез құлқын тәрбиелеу, қайта тәрбиелеу, қалпына келтіру арқылы тұлғаны қатарға қосу.

Әлеуметтік педагогтың әсері тұлғаның өзін-өзі жетілдіруіне, өзін - өзі дамыту мен тәрбиеленуіне бағытталған. Сонымен қатар, әлеуметтік педагог көмелетке жасы толмағандар мен бірге бірлесе отырып жұмыс жасайды. Әлеуметтік педагог мектептегі атқаратын рөлі зор. Оның міндеті-мектептегі балалармен жұмыс. Әлеуметтік педагог мектеппен бірлесе отырып жиі мектеп жұмыстарына араласып отырады, оқушылармен жеке жұмыс, ата-аналар мен оқушылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға көмектеседі. Оқушылардың жас ерекшелігін ескеру, олардың психологиялық ерекшелігін байқау қажет. Мектептегі оқушылардың сабаққа келмеу себептерін анықтау, сабаққа қатыспауын анықтап, олар мен бірлесе отырып жұмыс атқарады. Отбасында балаларына қатал қарау, ұру, қысым көрсету, дене бітімі, ақыл есі кем балалар мен және қараусыз, қаңғыбас балалармен жұмыс атқарады. Әлеуметтік педагог балаға көмек көрсету, дене бітімі, ақыл-есі кем балалар мен және қараусыз, қаңғыбас балалармен жұмыс атқарады. Әлеуметтік педагог балаға көмек көрсету арқылы жанұясына, заңгер, дәрігер қызметкерлерімен бірлесе отырып жұмыс жасайды. Мектеп дәрігері бала ауруының ұзақтығының себебін анықтайды. Мұғалім балаға қатысты әртүрлі шаралар ұйымдастыру негізінде мектептегі клубтарда, ұйымдарда балаға ыңғайлы көмек көрсету орындарында жұмыс атқара алады, әлеуметтік көмек